

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра романських мов та інтерлінгвістики

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Іваницьок С. В.
Протокол № 2 від «17» жовтня 2018 р.

№1710201847

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

ШТУЧНІ МОВИ ТА ІНТЕРЛІНГІСТИКА

для підготовки наукового ступеня магістра
галузі знань 0203 Гуманітарні науки,
спеціальності 6.020303 Філологія,
освітньої програми: Мова та література (французька);
(Мова та література (німецька); (Мова та література (англійська))

Луцьк – 2018

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Штучні мови та інтерлінгвістика» для студентів наукового ступеня«магістр», галузі знань: 0203 Гуманітарні науки, спеціальності: 6.020303 Філологія, за освітньою програмою: Мова та література (французька); (Мова та література (німецька); (Мова та література (англійська)

Розробник: Данилюк Ніна Олексіївна, професор, доктор філологічних наук

Рецензент: Рогач Оксана Олексіївна, доцент, кандидат філологічних наук

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри романських мов та інтерлінгвістики

протокол № 1 від 5 вересня 2018р.

Завідувач кафедри (Станіслав О.В.)

Робоча програма навчальної дисципліни

схвалена науково-методичною комісією інституту іноземної філології

протокол № 2 від 20 вересня 2018 р.

Голова науково-методичної

комісії факультету (Павлюк А. Б.)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни подана згідно з навчальним планом спеціальності та представлена у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	галузь знань: 0203 Гуманітарні науки,	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120 / 4	спеціальність: 6.020303 Філологія, освітня програма: Мова та	Рік навчання 6-ий
		Семестр 11-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>	література (французька); (Мова та література (німецька); (Мова та література (англійська); науковий ступінь: магістр	Лекції 24 год.
		Практичні (семінарські) 12 год.
		Самостійна робота 76 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік

Таблиця 1а

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	галузь знань: 0203 Гуманітарні науки,	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120 / 4	спеціальність: 6.020303 Філологія, освітня програма: Мова та	Рік навчання 7-ий
		Семестр 13-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>	література (французька); (Мова та література (німецька); (Мова та література (англійська);	Лекції 16 год.
		Практичні (семінарські) 4 год.
		Самостійна робота 84 год.
		Консультації 16 год.
		Форма контролю: залік

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Дисципліна «Штучні мов та інтерлінгвістика» належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін студентів наукового ступеня «магістр». Вона забезпечує формування в магістрів науково-дослідницької професійно-орієнтованої компетентності та передбачає оволодіння знаннями про мови в парадигмі: міжнародні / міжнаціональні / етнічні, природні / штучні, нерегульовані / регульовані / плановані, неспеціалізовані / спеціалізовані, про результати лінгвопроекування в історичному аспекті.

Мета навчальної дисципліни: ознайомити студентів з найвідомішими проектами планованих мов та основними аспектами вивчення інтерлінгвістики як науки.

Завдання навчальної дисципліни: подати найважливіші теоретичні відомості з інтерлінгвістики як спеціальної мовознавчої науки, ознайомити з найвідомішими проектами міжнародних планованих мов, докладніше з'ясувати специфіку фонетичної, лексичної та граматичної будови есперанто.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях: 1) найвідоміші проекти міжнародних планованих мов від найдавніших часів до сучасності; 2) опорні терміни інтерлінгвістики; 3) зіставлення одиниць різних планованих мов; 4) характеристика одиниць мовної структури есперанто.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна складається з двох змістових модулів.

Модуль 1. Змістовий модуль 1. Найвідоміші проекти планованих мов. Основні аспекти інтерлінгвістики.

Тема 1. Різновиди мов із функційного погляду

Поділ мов на живі та мертві. Мертві писемні та безписемні мови. Найважливіші мертві мови: санскрит, латинська і старослов'янська, їхні пам'ятки і значення для розвитку сучасних мов.

Природна мова як конкретна мовна діяльність суспільства. Штучна мова—спеціально створена допоміжна мова для здійснення спілкування; певна інформаційна система, що виконує функцію природної мови.

Нерегульовані мови, в яких не відбувалося унормування. Плановані мови: природні мови, піддані унормуванню; мови, спеціально створені для потреб спілкування.

Національні мови, мови міжнаціонального та міжнародного спілкування. Мовна ситуація і мовна політика в Україні в контексті європейського досвіду.

Тема 2. Використання міжнародних природних мов у різні історичні періоди

Використання етнічних мов для спілкування між народами у давні часи: китайської (Далекий Схід), арабської та перської (Близький Схід), шумерської, акадійської, арамейської (Передня Азія), давньогрецької (країни елліністичного світу), латинської (Римська імперія).

Функціонування латинської та старослов'янської мов у середні віки для наукових, освітніх і релігійних потреб.

Роль міжнародних мов у нові часи: з XVII–XVIII ст. – іспанської, німецької, з XVIII ст. – французької, з XIX ст. – англійської, з XX ст. – російської, з кінця XX – XXI ст. – англійської. Екстралінгвальні (політичні, економічні, культурні) та власне лінгвальні чинники використання міжнародних мов. Міжнародні мови як офіційні в міжнародних організаціях: ООН, ЮНЕСКО, ЄС.

Поширені природні міжнародні мови як засоби масової комунікації за чисельністю носіїв: китайська, англійська, іспанська, гінді, арабська та ін. Мало поширені міжнародні мови.

Тема 3. Інтерлінгвістика як спеціальна мовознавча наука
Інтерлінгвістика – розділ мовознавства, що вивчає міжнародні мови як засіб спілкування. Теорія лінгвопланування XVII–XIX ст. – основа інтерлінгвістики. Логічний та емпіричний напрямки лінгвопланування. Теорія функціонування планованих мов XIX–XX ст. Космоглотика та інтерлінгвістика (Ж. Мейсман, 1911). Широке і вузьке розуміння терміна „інтерлінгвістика”: міждисциплінарна галузь, яка досліджує міжнародну мовну комунікацію з усіма політичними, економічними, інформаційними, власне мовними та іншими аспектами; мовознавча наука, що вивчає міжнародні мови як комунікативні системи та міжмовні контакти; наука, що розглядає міжнародні плановані (допоміжні) мови.

Тема 4. Міжнародні плановані мови

Спеціалізовані та неспеціалізовані міжнародні плановані мови. Спеціалізовані мови – символічні мови науки (математики, хімії, фізики та ін.); мови людино-машинного спілкування або програмування (фортран, алгол, кобол, бейсік, паскаль, лого, ворд, програма редагування „Рута” й ін.).

Неспеціалізовані міжнародні плановані мови загального використання.

Тема 5. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов (від античності до XVIII ст.) Найдавніші відомі проекти міжнародних планованих мов: мова міста Уранполіса (4–3 ст. до н.е., автор Алексарх), писемна мова лікаря Галена (1 ст. н.е.). Латинськ мовою спілкування народів Римської імперії, у середні віки – мова науки, освіти, релігії. Старослов'янська мова просвітителів Кирила і Мефодія, церковнослов'янська мова у конфесійному вжитку, художній літературі та хроніках. Логічний напрямок лінгвопроектування: філософські мови Т. Кампанелли, Фр. Бекона, Дж. Дальгарно і Дж. Уілкінса; проекти мови природознавців Р. Декарта, В. Лейбніца та І. Ньютона, панглотика Я. А. Коменського XVII ст. Емпіричний напрямок лінгвопроектування: спрощена латинь Ф. Лаббе, всеслов'янська мова Ю. Крижанича XVII ст.

Тема 6. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов у XIX ст. – першій половині XX ст.

Інтернаціональнелінгвістичне товариство (1856–1858 рр.). Поява комунікативно зорієнтованих апостеріорних мов звукописьмового типу (пазілалій). Мова сольресольж. Фр. Сюдра (1817–1866 рр.). Волапюк – перший проект Й. М. Шлейера (1878 р.), реалізований у спілкуванні. Міжнародна академія волапюк. Створення есперанто (Л. Л. Заменгоф, 1887 р.). Виникнення мови ідіом-неутраль (В. Розенберг, 1898 р.).

Найвідоміші проекти міжнародних планованих мов у першій пол. XX ст.: ідо (Л. Бофрон, Л. Кутюра, О. Єсперсен, В. Освальд, 1907 р.), латино сіне флексіоне (латинь без закінчень) (Дж. Пеано, 1908 р.), окциденталь (Е. Вааль, 1921–1922; 1928 рр.), новіаль (О. Єсперсен, 1928 р.), нео (А. Альфандарі, 1937 р.).

Питання створення міжнародних планованих мов на II і VI Міжнародних лінгвістичних конгресах (О. Єсперсен, Э Сепір, А. Мейє, Ш. Баллі, Ж. Вандрієс та ін., 1931, 1947 рр.).

Тема 7. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов у другій половині XX – XXI ст.

Інтерлінгва–проект Асоціації міжнародної допоміжної мови на чолі з А. Годе (1952 р., США).

Радянська школа інтерлінгвістики (Є. О. Бокарев, В. П. Григор'єв, Е. К. Дрезен, Е. П. Сवादост, М. І. Ісаєв та ін.). Питання планової мови як саморегульованої системи на XIV Міжнародному лінгвістичному конгресі (Р. де Соссюр та ін., 1987 р.). Есперантологія як спеціальна наука.

Новітні проекти: европанто (Д. Марані, 1999 р.) евроінгліш, евроланг, франгла як суміш найбільш поширених європейських мов.

Тема 8. Есперанто – найпоширеніша мова міжнародного спілкування (історія виникнення та організації)

Видання Л. Л. Заменгофом книг „Международный язык” та підручника „La unua libro” зі словником (1887 р.), „Universalavortaro” (1893 р.). Періодика мовою есперанто. „La esperantisto” – перша газета есперантистів. Поява товариств есперантистів. I Всесвітній конгрес есперантистів (1905 р.), створення Лінгвістичного комітету, Міжнародної есперанто-асоціації (1908 р.). „Fundamento de Esperanto” (1905 р.) – звід базових граматичних правил і словник.

Перші есперанто-організації у Росії та Австро-Угорщині: гуртки есперантистів в Одесі (1889 р.), Петербурзі (1892 р.), Львові (1906 р.), Києві (1910 р.). Перший український підручник М. Юрківа „Підручник міжнародного языка ЕСПЕРАНТО” (м. Тернопіль, 1907 р.). Видавництво „Esperanto” і книжковий магазин у Москві (1909 р.). I Всеросійський з'їзд есперантистів у Петербурзі (1910 р.), II Всеросійський з'їзд – у Києві (1913 р.), I Галицький конгрес есперантистів у Львові (1911 р.). Створення організації радянських есперантистів (1921 р.), її ліквідація (1938 р.) та відновлення (1955–1956 рр.). Активізація руху есперантистів в Українській республіці у 20-і–30-і рр., (В. Бобинський, М. Ірчан, І. Ткачук,

Є. Михальський та ін.), його згортання і відродження у 60–70-і рр. Виникнення молодіжного руху есперантистів СРСР (SEJM) у 70-і рр. XX ст. Переклади творів Т. Шевченка, Лесі Українки, І. Франка та ін. українських письменників мовою есперанто (Н. Андріанова-Гордієнко, К. Гусєв, А. Рогов, В. Пацюрко, А. Логвин, Х. Дрезен та ін.). «Антологія фантастичних оповідань радянських письменників» (1986 р.).

Тема 9. Фонетична і морфологічна системи есперанто

Фонетична система мови есперанто (28 фонем, 5 голосних і 23 приголосні). Склад голосних фонем: і, е, а, о, у. Дистинктивні ознаки голосних фонем: ряд, підняття, наголошеність, лабіалізація.

Дистинктивні ознаки приголосних фонем за голосом, місцем і способом творення, твердістю / м'якістю. Звуки j та ŷ як сонорні нескладові.

Співвідношення звуків і букв. Букви із надрядковими знаками: ĝ, ŝ, ŷ, ĥ, ĵ, ĉ. Орфоепічні норми в есперанто.

Морфемна будова слова. Кореневі й афіксальні морфеми. Префікси і суфікси зі сталим значенням. Усталені флексії. Закінчення частин мови. Форми однини і множини. Відмінкові форми. Дійсний, умовний і наказовий способи. Форми минулого, теперішнього і майбутнього часів.

Тема 10. Синтаксична і лексична системи есперанто

Різновиди словосполучень в есперанто: синтаксичні, лексикалізовані, фразеологічні. Відношення міжчленами словосполучення: узгодження, керування, прилягання. Просте речення. Визначення суб'єкта і предиката. Атрибут, об'єкт (прямий і непрямий), обставина. Непоширене і поширене просте речення. Складне речення: складносурядне, складнопірядне і безсполучникове. Текст. Порядок слів у реченні. Типи речень за метою висловлення та емоційним навантаженням.

Розвиток лексичної бази есперанто: „La unua libro” ((1887 р.) > 900 коренів, „Universalavortaro” (1893 р.) > 2600 коренів, „Plena vortaro” (1954 р.) > 7866 коренів, „Plena ilustrita vortaro” (1970 р.) > 1600 коренів, сучасні словники > 20000 коренів. Багатозначність, синоніми, антоніми, омоніми, пароніми. Пряме і переносне значення слів. Мовна картина світу.

Тема 11. Функціонування і розвиток есперанто на сучасному етапі

Діяльність Міжнародної есперанто-асоціації. Міжнародні конгреси MEA (UEA). Журнали „Esperanto”, „Sciencarevuo”, бюлетень „Heroldo de Esperanto”. Міжнародні конгресові університети. Спеціальні відносини з ООН та ЮНЕСКО, участь у засіданнях Ради Європи, Міжнародної організації з унормування, членство в Європейській мовній раді. Міжнародна ліга викладачів есперанто (ILEI). Журнали „Internacia Pedagogia Revuo”, „Juna Amiko”. Бібліотеки: Hodler-biblioteko (Роттердам, Нідерланди), Biblioteko de Esperanto-Instituto (Гаага), Biblioteko de la Germana Esperanto-Instituto (Аулен, Німеччина), Biblioteko Butler (Барластон, Великобританія), Virtuala Esperanto-biblioteko (електронна бібліотека) та ін. Музеї: Internacia Esperanto-muzeo (Відень, Австрія), Hispana Esperanto-muzeo (Сан-Пол д' Ордад, Іспанія), Franca Esperanto-muzeo (Грей, Франція) та ін.

Утворення Української Есперанто-асоціації (1990 р.). Бюлетень „Helianto”, журнал „Ukrainastelo”. 14 есперантистських колективів у містах Києві, Одесі, Ялті, Тернополі, Івано-Франківську, Сімферополі, Полтаві, Кам’янці-Подільському, Хмельницькому, Луцьку та ін. Українська ліга викладачів есперанто (2000 р.). Українські підручники, словники, програми для факультативного вивчення есперанто у школах, гімназіях, ліцеях, спецкурси з інтерлінгвістики. Антологія української літератури мовою есперанто. Міжнародний молодіжний есперанто-конгрес (Київ, 2011). Конференції есперантистів в Україні.

Структура навчальної дисципліни представлена у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Найвідоміші проекти планових мов. Основні аспекти інтерлінгвістики					
Тема 1. Різновиди мов із функційного погляду	9	2	2	4	1
Тема 2. Використання міжнародних природних мов у різні історичні періоди	11	2	2	6	1
Тема 3. Інтерлінгвістика як спеціальна мовознавча наука	13	4	2	6	1
Тема 4. Міжнародні планові мови	6	2	-	4	-
Тема 5. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов (від античності до XVIII ст.)	8	2	-	6	-
Тема 6. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов у XIX ст. – першій половині XX ст.	10	4	-	6	-
Тема 7. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов у другій половині XX – XXI ст.	2	2	-	-	-
	6	-	-	6	-

Разом за модулем 1	65	18	6	38	3
Змістовий модуль 2. Есперанто – найпоширеніша мова міжнародного спілкування					
Тема 8. Есперанто як мова міжнародного спілкування (історія виникнення та організації)	11	2	2	6	1
Тема 9. Фонетична і морфемна системи есперанто	11	2	2	6	1
Тема 10. Морфологічна система есперанто. Частини мови	7	-	-	6	1
Тема 11. Синтаксична система есперанто. Діалогічне мовлення. Текст.	13	-	2	10	1
Тема 12. Функціонування і розвиток есперанто на сучасному етапі	12	2	-	10	-
Разом за модулем 2	55	6	6	38	5
Всього годин:	120	24	12	76	8

Таблиця 2а

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Найвідоміші проекти планових мов. Основні аспекти інтерлінгвістики					
Тема 1. Різновиди мов із функційного погляду. Використання міжнародних природних мов у різні історичні періоди.	20	2	-	16	2
Тема 2. Інтерлінгвістика як спеціальна мовознавча наука. Міжнародні планові мови. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов (від античності до XVIII ст.)	24	4	2	16	2
Тема 3. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов у XIX ст. – першій половині XX ст. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов у другій половині XX – XXI ст.	20	4	-	16	-
Разом за модулем 1	64	10	2	48	4
Змістовий модуль 2. Есперанто – найпоширеніша мова міжнародного спілкування					
Тема 4. Есперанто як мова міжнародного спілкування (історія виникнення та організації).	13	2	2	7	2
Тема 5. Фонетична і морфемна системи	11	2	-	7	2

есперанто.					
Тема 6. Морфологічна система есперанто. Частини мови.	9	-	-	7	2
Тема 7. Синтаксична система есперанто. Діалогічне мовлення. Текст.	11	-	-	7	4
Тема 8. Функціонування і розвиток есперанто на сучасному етапі.	12	2	-	8	2
Разом за модулем 2	56	6	2	36	12
Всього годин:	120	16	4	84	16

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Опрацювати рекомендовану літературу, підготувати стислі відповіді на питання планів семінарсько-практичних занять, ознайомитися із фонетичною і граматичною будовою найбільш поширеної штучної мови есперанто, навчитися визначати граматичні форми, підготувати діалоги-розповіді про себе із використанням питальних слів.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Немає.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Під час вивчення курсу «Штучні мови та інтерлінгвістика» студент повинен виконати такі види роботи: вивчити лекційний матеріал, опрацювати матеріал на семінарсько-практичних заняттях, виконати завдання для самостійного опрацювання, написати модульну контрольну роботу, скласти залік.

Усі види навчальної діяльності студента оцінено певною кількістю балів. Сумарна кількість балів, яку студент отримує під час вивчення курсу за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку, якій відповідає: зараховано/не зараховано (з можливістю повторного складання).

Формою підсумкового контролю знань студентів є модульна контрольна робота (МКР) і залік.

Дисципліна складається із двох змістових модулів та її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ. У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
2. модульну контрольну роботу (максимум 60 балів).

Поточний контроль (мах = 40 балів)	Модульний контроль (мах = 60 балів)	Загальна кількість
--	---	---------------------------

Модуль 1							Модуль 2			балів	
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2				МКР 1
T 1	T 2	T 3			T 4	T 5	T 6	60			
6	6	6			6	8	8				

Критерії оцінювання занять поточного контролю

Змістовий модуль 1 (максимально 18 балів).

За кожне практичне заняття виставляють такі оцінки:

максимальна оцінка 6 балів – якщо студент має системні знання з теми, ґрунтовно відповідає на теоретичні питання плану, без помилок виконує практичні (тестові) завдання різного характеру;

оцінка 5 балів – якщо студент має системні знання з теми, повно відповідає на теоретичні питання плану, без помилок виконує практичні (тестові) завдання різного характеру, допускає незначні мовностилістичні помилки;

оцінка 4 бали – якщо студент має добрі знання з теми, добре відповідає на теоретичні питання плану, допускає незначні мовностилістичні помилки, виконує практичні (тестові) завдання із незначними помилками;

оцінка 3 бали – якщо студент має задовільні знання з теми, неповно відповідає на теоретичні питання плану, виконує практичні (тестові) завдання зі значними помилками;

оцінка 2 бали – якщо студент має певні знання з теми, неповно відповідає на частину теоретичних питань плану, виконує частину практичних (тестових) завдань із серйозними помилками;

оцінка 1 бал – якщо студент має розрізнені знання з теми, не може відповісти на окремі теоретичні питання плану, не може виконати практичні (тестові) завдання.

Орієнтовний розподіл балів – 3 бали за усну відповідь, 3 бали – за тестові завдання (6 завдань по 0,5 балів).

Змістовий модуль 2 (максимально 22 бали) (за практичне заняття № 4 – 6 балів, за практичні заняття № 5, 6 – 8 балів).

максимальна оцінка 8 балів – якщо студент має системні знання з теми, ґрунтовно відповідає на теоретичні питання плану, без помилок виконує практичні (тестові) завдання різного характеру;

оцінка 7 балів – якщо студент має системні знання з теми, ґрунтовно відповідає на теоретичні питання плану, без помилок виконує практичні (тестові) завдання різного характеру, допускає мовностилістичні помилки;

оцінка 6 балів – якщо студент має глибокі знання з теми, повно відповідає на теоретичні питання плану, виконує практичні (тестові) завдання із незначними помилками;

оцінка 5 балів – якщо студент має добрі знання з теми, добре відповідає на теоретичні питання плану, допускає незначні мовностилістичні помилки, виконує практичні (тестові) завдання із незначними помилками;

оцінка 4 бали – якщо студент має задовільні знання з теми, неповно відповідає на теоретичні питання плану, виконує практичні (тестові) завдання з помилками;

оцінка 3 бали – якщо студент має задовільні знання з теми, неповно відповідає на теоретичні питання плану, виконує практичні (тестові) завдання зі значними помилками;

оцінка 2 бали – якщо студент має певні знання з теми, неповно відповідає на частину теоретичних питань плану, виконує частину практичних (тестових) завдань із серйозними помилками;

оцінка 1 бал – якщо студент має розрізнені знання з теми, не може відповісти на окремі теоретичні питання плану, не може виконати практичні (тестові) завдання.

Орієнтовний розподіл балів: для заняття №4 – 3 бали за усну відповідь, 3 бали – за тестові завдання (6 завдань по 0,5 балів); для заняття № 5,6 – 4 бали за усну відповідь, 4 бали – за тестові завдання (8 завдань по 0,5 балів).

Модульна контрольна робота (максимально 60 балів)

МКР – це комплексна робота, яка складається з 2 частин: а) тестові завдання (максимально 20 балів); б) завдання творчого характеру – презентація штучної мови (максимально 40 балів).

Критерії оцінювання тестових завдань (максимально 20 балів – 20 тестових завдань)

Оцінку 20 балів виставляють, якщо робота виконана на високому рівні, зроблені усі завдання, належно оформлені.

Оцінку 19 балів виставляють, якщо робота виконана на високому рівні, зроблені 19 завдань.

Оцінку 18 балів виставляють, якщо робота виконана на високому рівні, зроблені 18 завдань.

Оцінку 17 балів виставляють, якщо робота виконана на високому рівні, зроблені 17 завдань.

Оцінку 16 балів виставляють, якщо робота виконана на високому рівні, зроблені 16 завдань.

Оцінку 15 балів виставляють, якщо робота виконана на високому рівні, зроблені 15 завдань.

Оцінку 14 балів виставляють, якщо робота виконана на належному рівні, зроблені 14 завдань.

Оцінку 13 балів виставляють, якщо робота виконана на належному рівні, зроблені 13 завдань.

Оцінку 12 балів виставляють, якщо робота виконана на належному рівні, зроблені 12 завдань.

Оцінку 11 балів виставляють, якщо робота виконана на належному рівні, зроблені 11 завдань.

Оцінку 10 балів виставляють, якщо робота виконана на належному рівні, зроблені 10 завдань.

Оцінку 9 балів виставляють, якщо робота виконана на середньому рівні, зроблені 9 завдань.

Оцінку 8 балів виставляють, якщо робота виконана на середньому рівні, зроблені 8 завдань.

Оцінку 7 балів виставляють, якщо робота виконана на середньому рівні, зроблені 7 завдань.

Оцінку 6 балів виставляють, якщо робота виконана на середньому рівні, зроблені 6 завдань.

Оцінку 5 балів виставляють, якщо робота виконана на середньому рівні, зроблені 5 завдань.

Оцінку 4 бали виставляють, якщо робота виконана на задовільному рівні, зроблені 4 завдання.

Оцінку 3 бали виставляють, якщо робота виконана на задовільному рівні, зроблені 3 завдань.

Оцінку 2 бали виставляють, якщо робота виконана на незадовільному рівні, зроблені 2 завдання.

Оцінку 1 бал виставляють, якщо робота виконана незадовільно, зроблене 1 завдання. У разі виправлення відповідь не зараховують.

Критерії оцінювання презентації штучної мови (максимально 40 балів)

Оцінку 38–40 балів виставляють, якщо робота виконана на високому рівні, відповідає структурним вимогам, належно оформлена. Оцінка може бути знижена за технічні недогляди.

Оцінку 35–37 балів виставляють, якщо робота виконана на високому рівні, відповідає структурним вимогам, є незначні виправлення в тексті, технічні недогляди.

Оцінку 31–34 бали виставляють, якщо робота загалом виконана на високому рівні, відповідає структурним вимогам, є деякі виправлення в тексті, мовностилістичні неточності, технічні недогляди.

Оцінку 27–30 балів виставляють, якщо робота виконана на доброму рівні, відповідає структурним вимогам, є 1 незначна помилка у виборі методів аналізу, мовностилістичні неточності, технічні недогляди.

Оцінку 23–26 бали виставляють, якщо робота виконана на доброму рівні, відповідає структурним вимогам, є 2 помилки у виборі методів аналізу, мовностилістичні неточності, технічні недогляди.

Оцінку 20–23 балів виставляють, якщо робота виконана на доброму рівні, відповідає структурним вимогам, є 2 помилки у виборі методів аналізу, мовностилістичні неточності, технічні недогляди.

Оцінку 17–20 балів виставляють, якщо робота виконана на доброму рівні, відповідає структурним вимогам, є 3 помилки у виборі методів аналізу, мовностилістичні неточності, технічні недогляди.

Оцінку 15–16 балів виставляють, якщо робота виконана на середньому рівні, не повністю відповідає структурним вимогам, є 3 помилки у виборі методів аналізу, мовностилістичні неточності, технічні недогляди.

Оцінку 13–14 балів виставляють, якщо робота виконана на середньому рівні, не повністю відповідає структурним вимогам, є 4 помилки у виборі методів аналізу, мовностилістичні неточності, технічні недогляди.

Оцінку 11–12 балів виставляється, якщо робота виконана на середньому рівні, не повністю відповідає структурним вимогам, є 5 помилок у виборі методів аналізу, мовностилістичні неточності, технічні недогляди.

Оцінку 9–10 балів виставляють, якщо робота виконана на задовільному рівні, не повністю відповідає структурним вимогам, є 6 помилок у виборі методів аналізу, мовностилістичні неточності, технічні недогляди.

Оцінку 7–8 балів виставляють, якщо робота виконана на низькому рівні, не повністю відповідає структурним вимогам, є 7 помилок у виборі методів аналізу, мовностилістичні неточності, технічні недогляди.

Оцінку 5–6 балів виставляють, якщо робота виконана на низькому рівні, не відповідає структурним вимогам, є 8 помилок у виборі методів аналізу, мовностилістичні неточності, технічні недогляди.

Оцінку 3–4 бали виставляють, якщо робота виконана на незадовільному рівні, не відповідає структурним вимогам, є 9 помилок у виборі методів аналізу, мовностилістичні неточності, технічні недогляди.

Оцінку 1–2 бали виставляють, якщо робота виконана незадовільно, не відповідає структурним вимогам, є 10 помилок у виборі методів аналізу, мовностилістичні неточності, технічні недогляди.

Критерії оцінювання підсумкового контролю (заліку)

Підсумковий контроль проводять у формі заліку. Залік складається із презентації штучної мови і тестових завдань. Максимальна кількість балів за презентацію штучної мови дорівнює 40 балів, за тестові завдання – 20 балів. Критерії оцінювання цих робіт вміщено вище. Максимальна кількість балів за підсумковий контроль – 60 балів.

Шкала оцінювання

Таблиця 4

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
		для заліку
90 – 100		Зараховано
82 – 89		
75 - 81		
67 -74		
60 - 66		
1 – 59		Незараховано(з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Підручники і посібники

1. Гакаленко В. Г. Учебник есперанто / В. Г. Гакаленко. – М. : Рауот, 1997. – 127 с.
2. Гончарова И. Г. Esperanto для студентов и не только: учеб. пособ. / И. Г. Гончарова. – М.: РИЦ МГИУ, 1999. – 132 с.

3. Есперанто: підручник міжнародної мови (загребська метода): 1-е укр. вид./ пер. В. Паюк. – Тернопіль: Лілея, 1999. – 66 с.
4. Золотая книга Esperanto: Полный учебник международного языка / авт.-сост. М. Линецкий. – К: Богдан, 2006. – 160 с.
5. Исаев М. И. Язык эсперанто / М. И. Исаев. – М.: Наука, 1981. – 86с.
6. Колкер Б. Г. Учебник языка эсперанто. Основной курс / Б. Г. Колкер. – М.: Наука, 1992. – 160 с.
7. Ключ до есперанто (український) / укл. М. Волошин, М. Станович. – Дрогобич, 1994. – 31с.
8. Марчек С. Есперанто прямим методом / Стано Марчек; пер. Лінецький М.; іл. Марчєкова Л. – 1-е вид. – К.: Лінецький М., 2010. – 114 с.
9. Семенова Э. В. Учебник языка эсперанто / Э. В. Семенова, М. И. Исаев. – М: Наука, 1984. – 244 с.
10. Юнусов А. Эсперанто – это просто! : учеб. для очн. и заочн. начал. курсов, а также для самост. изучения / А. Юнусов. – М. : Импэто, 2004 г. – 128 с.; ил.
11. Auld W. Paŝoj al plena posedo. Progresiva lernolibro de Esperanto kun lingvaj ekzercoj / William Auld. – Budapest, Madrido: Hungara Esperanto-Asocio kaj Heroldo de Esperanto, 1984. – 240 p.
12. Baza Csheh-kurso kun metodikaj konsiloj. Gvidilo kaj modelo por instruantoj. – 8-a eld. – Haag : IEI, 1992. – 173 p.
13. Cresswell J. Teach Yourself Esperanto / J. Cresswell, J. Hartley; rev. by J. H. Sullivan. – 3-a eld. – Hodder and Stoughton Ltd, 1988. – 259 p.
14. Duc-Goninaz M. Vocabulaire Esperanto / Micael Duc-Goninaz – Ophrys, 2002 – 114 p.
15. Gvidlibro por supera ekzameno (historio, literaturo, metodologio) / red. A. Pechan. – Budapest: Hungara Esperanto-Asocio, 1979. – 358 p.
16. Joguin J. Parlons Esperanto. La Langue Internationale / J. Joguin. – L'Harmattan, 2001. – 304 p.
17. Kolker B. Vojaĝo al Esperanto-lando. Perfekta kurso de Esperanto kaj Gvidlibro pri la Esperanta kulturo / Boris Kolker. – 3-a eld. – Roterdamo, 2005. – 280 p.
18. Malovec M. Gramatiko de Esperanto / Miroslav Malovec: 2-a eld. – Prago : Kava-Pech, 2000. – 143 p.
19. Mazi en Gondolando. Tommy. Inter-generacia kurso de Esperanto por infanoj, junuloj kaj...plenaĝuloj. – Den Haag: IEI, 1995. – 159 p.
20. Manlibro pri instruado de Esperanto. – Hago: ILEI, 2005. – 150 p.
21. Pusch T. Kauderwelsch. Esperanto. Wort fur Wort / T. Pusch. – Reise Know-How Rump Publication, 2005 – 128 p.
22. Rakuša R. Metodiko de la Esperanto-instruado : Gvidilo por instruantoj de la lingvo intrenacia / R. Rakuša ; 3-a eld. – Rotterdam : UEA, 1991. – 196 p.
23. Szanser I. Teorio kaj praktiko de lingvo-instruado / I. Szanser. – Budapeŝto : ILEI, 1992. – 170 p.

24. Step by Step in Esperanto : a simple textbook / Montagu C. Butler. – 8-th ed. – The Esperanto Publishing Company, 1979. – 301 p.

25. Zamenhof L. L. Fundamento de Esperanto / L. L. Zamenhof. – Marmande: Pola Esperanto-Asocio, 1987. – 182 p.

Словники і розмовники

1. Бокарев Е. А. Эсперанто-русский словарь / Е. А. Бокарев. – М. : Русский язык, 1982. – 488с.

2. Друль І. Мовні золотники. Прислів'я та приказки мовами українською та есперанто / Ігор Друль. – Луцьк, 2008. – 24 с.

3. Королевич О. Й. Есперантсько-український розмовник / О. Й. Королевич. – Тернопіль, 1993. – 185с.

4. Пацюрко В. Українсько-есперантський словник-мінімум. З нарисом граматики есперанто / В. Пацюрко, В. Станович. – Дрогобич: Українське есперанто-видавництво, 1998. – 297с.

5. Русско-эсперантский словарь / под ред. Е. А. Бокарева. – М. : Сов. энциклопедия, 1966. – 536с.

6. Русско-эсперантский словарь / под ред. Е. А. Бокарева. – Душанбе : Илым, 1989. – 544с.

7. Csiszar A. 6000 frazeologiaj esprimoj hungaraj-esperantaj / A. Csiszar, K. Kalocsay. – Budapesto : Hungara Esperanto-Asocio, 1975. – 197p.

8. Esperanta proverbaro / komp. A. Rogov. – К. : USEA, 1978. – 16 p.

9. Granda Esperanta-Ukraina vortaro. Preskaŭ 80000 vortoj / V. Pacjurko. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vortaro.ukrainio.org.ua/>

10. Grosiean-Maupin E. Plena vortaro de Esperanto kun suplemento / E. Grosiean-Maupin. – Paris: SAT, 1971. – 511p.

11. Fielder S. Esperanta Frazeologio / S. Fielder. – Rotterdam: UEA, 2002. – 185 p.

12. Koutny I. Angla-Esperanta-Hungara etvortaro pri Noma vivo kaj Loĝado / I. Koutny. – Poznan: Prodruk, 2005. – 156 p.

13. Koutny I. Angla-Esperanta-Hungara etvortaro pri Lingvo kaj Komunikado / I. Koutny. – Poznan: Prodruk, 2003. – 122 p.

14. Koutny I. Angla-Esperanta-Hungara etvortaro pri Lernado kaj Laboro / I. Koutny. – Poznan: Prodruk, 2002. – 143 p.

15. Pilger W. F. Baza Esperanta Radikaro / W. F. Pilger –Rotterdam: UEA, 2001. –160 p.

16. Praktika Bildvortaro de Esperanto. – Oxford University Press, 1979.–89 p.

17. Plena Ilustrita vortaro de Esperanto / ĉefred. Mishel Duc-Honinaz. – Rotterdam:UEA, 2012/ – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vortaro.net>

18. Pocket Esperanto Dictionary : English-Esperanto-English: Over 70000 translations. – Roterdamo: UEA, 2001. – 414 p.

19. Rudiger E. Esperanta bildvortaro / E. Rudiger. –Baibieboro, Ontario: Esperanto-press, 1988. – 880 p.
20. Vilborg E. Etimologia vortaro de Esperanto : en 5 vol. / E. Vilborg. – Malmo : Eldona societo Esperanto, 1991–2001.
21. Waringhien G. Plena Ilustrita Vortaro de Esperanto kun suplemento / G. Waringhien. – Paris: Eld. SAT, 1987. –1303 + 45 p.
22. Worterbuch Deutch-Esperanto / Erich-Gieter Krause. – Leipzig : Veb Verlag Enciklopadie, 1983. – 595 p.
23. Zamenhof L. L. Proverbaro Esperanta. –Varsovio : Pola Esperanto-Asocio, 1987. – 182 p.

6. Список джерел

1. Ахманова О. С. Естественные языки и постановка проблемы создания искусственного вспомогательного языка в эпоху научно-технической революции / О. С. Ахманова // Научно-техническая революция и функционирование языков мира : сб. ст. – М. : Наука, 1977. – С. 37–41.
2. Базиев А. Т. О языке будущего / А. Т. Базиев, М. И. Исаев // Язык и нация : сб. ст. – М. : Наука, 1973. – С. 3–24.
3. Бокарев Е. А. О международном языке науки / Е. А. Бокарев // Проблемы интерлингвистики: сб. ст. – М.: Наука, 1976. – С. 21–25.
5. Григорьев В. П. Искусственные вспомогательные международные языки как интерлингвистическая проблема / В. П. Григорьев // Проблемы интерлингвистики : сб. ст. – М. : Наука, 1976. – С. 35–54.
6. Данилюк Н. Мовний образ України у творах Івана Франка, перекладених мовою есперанто / Ніна Данилюк // Іван Франко та Михайло Грушевський – два велети української культури : матеріали наук.-практ. конф. 20–21 серпня 2016 року, Коломия–Криворівня / упоряд. В. П. Пацюрко. – Луцьк : «Геліанто», 2016. – С. 23–28.
7. Данилюк Н. Есперанто – успішний проект міжнародної планової мови: 130 років функціонування (Міжнародному року творця есперанто Людвіга Заменгофа присвячено) / Ніна Данилюк // Актуальні питання іноземної філології : наук. журнал / [редкол. : Біскуб І. П. (гол. ред.) та ін.]. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2017. – № 6. – С. 45–52.
8. Интерлингвистическая теория и практика международного вспомогательного языка : сб. ст. / отв. ред. А. Н. Дуличенко. – Тарту, 1988. – 184 с.
9. Ісаєв М. І. Проблема міжнародної допоміжної мови на сучасному етапі / М. І. Ісаєв // Мовознавство. – 1978. – №5. – С. 3–11.
10. Королевич А. И. Книга об эсперанто / А. И. Королевич. –К. : Наук. думка, 1989. – 253с.
11. Кузнецов С. Н. Теоретические основы интерлингвистики / С. Н. Кузнецов. – М. : Изд-во Ун-та дружбы народов, 1987. – 206 с.
12. Мельников А. Принципы построения и функционального развития планового международного языка в современной интерлингвистике : авт. дис... на соиск. науч. степ. докт. филол. наук : спец. 10. 02.19 „Общее языкознание”. –Минск, 1990. – 24 с.

13. Проблемы международного вспомогательного языка / ред. М. И. Исаев. – М. : Наука, 1991. – 260 с.
14. Свадост Э. П. Как возникает всеобщий язык? / Э. П. Свадост – М.: Наука, 1968. – 287с.
15. Baza literatura krestomatio /red. V. Benczik– Budapest: Hungara Esperanto-Asocio, 1979. –266p.
16. Blanke D. Interlingvistiko kaj esperantologio: vojoj al la faka literaturo / Detlev Blanke. –Rotterdam: UEA, 2003. –41 p.
17. Daniljuk Nina. Artaj kvalitoj de la originala esperanta poezio de Ludoviko Zamenhof / Nina Daniljuk // Ukraina stelo. – 2017. – n-ro 3–4. – p. 16–21.
18. Duliĉenko A. En la serĉado de la mondlingvo aŭ interlingvistiko por ĉiuj / A. Duliĉenko. – Serio Scio. – Vol. 7. – Kaliningrado : Sezonoj, 2006. – 159 p.
19. Diskutoj pri malpli uzataj lingvoj / J. Baneres, M. Strubell – Rotterdam: UEA, 2002. – 59 p.
20. Franko Ivan. Verkoj en internacia lingvo Esperanto / Ivan Franko. La biblioteko de “Helianto”/ vol. 1, Viktor Pajuk (komp.). – Lucjk : Nadstirja, 2008. – 80 p.
21. Enciklopedio de Esperanto. I kaj. II volumoj. – Budapest: Hungara Esperanto-Asocio, 1979. –604p.
22. Enciklopedio de historio de la E-movado en USSR. – Ĥarkiv: Dmic, 2002. – 168 p.
23. Kalocsay K. Plena analiza gramatiko de Esperanto / K. Kalocsay, G.Waringhien. – Rotterdam: UEA, 1980. – 599p.
24. Lapenna I. Esperanto en perspektivo / I. Lapenna, U. Lins, T. Carlevaro. – London: Rotterdam, 1974. – 873 p.
25. Phillipson R. Ĉu nur-angla Europo? Defio al lingva politico / Robert Phillipson . – Rotterdam: UEA, 2004. –254p.
26. Selten R. Por dulingveco en Eŭropo. Argumentoj kaj dokumentoj / R. Selten, H. Frank. – Padeborn : IFBVerlag , 2005. – 111 p.
27. Saussure R. Fundamentaj reguloj de la vort-teorio en Esperanto / R. Saussure: Inko, 2003. – 51 p.
28. Ŝevĉenko Taras. Dumoj miaj, kantoj miaj. La biblioteko de “Helianto”/ vol. 2, Volodimir Pacjurko (komp. kaj red.). – Lucjk : СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня „Волиньполіграф, 2014. –160 p.
29. Tvarozek E.V. Skizo de Esperanta literaturo / E.V. Tvarozek. – Bratislava: Espero, 2004. – 91 p.
30. Universala Esperanto-Asocio. Jarlibro 2013. – Rotterdam.:UEA, 2013. – 280 p.
31. Wells J. C. Lingvistikaj Aspektoj de Esperanto : 2-a eld. / J. C. Wells. – Rotterdam : UEA, 1989. – 76 p.
32. Zamenhof L. L. Fundamenta Krestomatio de la lingvo Esperanto / L. L. Zamenhof. – Riksmannorth, 1994.– 346p.
33. Интернет-джерела. – Режим доступу:

www.interlinguistik-gil.de

www.esperantic.org

www.plansprachen.ch

www.edukado.net

www.interkulturo.net